

ФИЛМСКИ ЦЕНТАР СРБИЈЕ

Установа културе

Београд, Коче Поповића 9/III

Број: 03-2659

Датум: 17.10.2022.

На основу члана 18. Закона о кинематографији, а у складу са Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе, Филмски центар Србије, Установа културе од националног значаја, расписао је и објавио у дневном листу *Вечерње новости* дана 20. јула 2022. године Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2022. годину у категорији Суфинансирање производње мањинских копродукција.

Рок за доставу пријава био је 20. август 2022. године. На конкурс су пријављена 33 пројекта.

Конкурсна комисија по јавном конкурс у категорији: Суфинансирање производње мањинских копродукција, именована Решењем Министарства културе и информисања број 119-01-177/2022-03 од 21.07.2022. године у саставу: Биљана Првановић, председница, Вук Ршумовић, Кристина Ђуковић, Чедомир Колар и Наталија Аврамовић, чланови, донела је дана 17. октобра 2022. године

ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ О ИЗБОРУ ПРОЈЕКТА ПО КОНКУРСУ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ И СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА У КИНЕМАТОГРАФИЈИ ЗА 2022. ГОДИНУ У КАТЕГОРИЈИ СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОИЗВОДЊЕ МАЊИНСКИХ КОПРОДУКЦИЈА

На првом састанку Конкурсне комисије, одржаном 26. августа 2022. године, за председницу је изабрана Биљана Првановић и утврђен је метод рада, начин вредновања пројеката и динамика одржавања састанака. Одлучено је да сваки члан Комисије до следећег састанка прочита комплетну конкурсну документацију и сачини своју појединачну листу пројеката које предлаже за подршку, руководећи се критеријумима утврђеним Законом о кинематографији и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, а нарочито водећи рачуна о аутентичности пројекта, оригиналности и иновативности, учешћу домаћих аутора, технике и локација, снимања у Републици Србији, изнајмљивања технике у Републици Србији, постпродукцији тона односно слике у Републици Србији.

У складу са договореном методологијом рада, чланови Комисије су на састанцима који су одржани 28. септембра, 7. и 17. октобра 2022. године, анализирали све пријављене пројекте у контексту прописаних критеријума и сачинили прелиминарну листу од 16 пројеката. У односу на прелиминарну листу пројеката, а након финалне дебате и усаглашавања ставова у погледу испуњавања дефинисаних критеријума за избор пројеката, чланови Комисије су, руководећи се расположивим буџетским средствима опредељеним по овом конкурс, једногласно донели одлуку да се за финансијску подршку предложи следећих 9 пројеката:

1. НЕШТО ЈАЧЕ ОД МЕНЕ - ПРИЧА О ДРАЖЕНУ ПЕТРОВИЋУ - Хрватска

Дугометражни играни филм

Режија: Данило Шербеџија

Продукција: Living Pictures

Предложени износ у РСД: 5.875.000

Прича филма фокусирана је на живот једне од највећих, најхаризматичнијих и најинтригантнијих фигура екс-Ју спорта, Дражена Петровића. Филм почиње на дан Драженове погибије, да би затим, кроз реминисценције испречао причу Драженовог живота. Нелинеарна структура даје причи флексибилност и неопходну динамичност. Аутори су посветили изузетну пажњу откривању мање познатих детаља Драженовог живота. Похвално је и то што је Драженова породица укључена у стварање филма. Сценарио одсликава посебност његовог карактера која нам до сада није била видљива. Иако је редитељ филма свесно, и исправно, одлучио да приказ кошарке у филму сведе на неопходни минимум, јасно је да је централна тема приче управо однос Дражена и кошарке, која је, како то сам редитељ констатује, *била његова највећа страст и нека врста личне религије; његова једина права љубав, али и његово проклетство. Нешто јаче од мене је biopic* који има реалне шансе да доживи комерцијални успех у региону. Комисија је једногласно одлучила да подржи пројекат.

2. ПЛАВООКИ ДЕЧАК - Грчка

Дугометражни играни филм

Режија: Танасис Неофотистос

Продукција: Sense Production

Предложени износ у РСД: 5.875.000

Петер је дечак који болује од *очне болести* па је зато од рођења принуђен да преко очију носи заштитну маску. Он живи у изолованој конзервативној заједници са својом строгом бабом и претерано брижном мајком. Када сазна истину о својим очима, Петер ће бити приморан на суров чин саможртвовања као једини начин да постане слободан, и уједно поврати мир заједници оптерећеној дубоко укорењеним предрасудама.

У основи приче је снажно сујеверје које је део и наше народне традиције. Као што редитељ констатује у својој експликацији у многим културама постоји уврежено веровање да *урокљиво око* доноси несрећу, пропаст, па чак и смрт. Управо на том веровању базирана је окосница приче која на снажан, поетичан и емотиван начин говори о предрасудама конзервативног, ксенофобног друштва.

Аутор је одабрао да причу ситуира у Епир, суров планински предео из ког и сам долази. Изузетно узбудљив, визуелно атрактиван амбијент даје пројекту додатну особеност. Редитељ има врло јасну визију на који начин жели да води нарацију, поступком који је веома успешно применио у неким својим ранијим филмовима, међу којима се свакако издваја изузетно снажни, вишеструко награђивани кратки играни филм *Patision Avenue*. Комисија се радује што је у могућности да подржи први дугометражни играни филм Танасиса Неофотистоса.

3. СВЕ ШТО С ТОБОМ НИЈЕ У РЕДУ - Словенија

Дугометражни играни филм

Режија: Урша Менарт

Продукција: Thalia Production - Душица Новаковић ПР

Предложени износ у РСД: 5.875.000

Све што с тобом није у реду је дугометражни играни филм који се у форми драмедије бави необичним женским пријатељством између Маруше и Ваље, две усамљене и, на различите начине, неснађене девојке, које помажу једна другој да коначно одрасту.

Иако се у основи бави женским пријатељством, филм се на духовит начин, преко овог главног мотива, бави тешким темама као што су смрт, анксиозност и хипохондрија у оквирима савременог друштва у ком су међуљудски односи посредовани и воде ка усамљености и страху од живота. Посебан квалитет представља лаган и духовит, аутоироничан тон и приступ овим универзалним бољкама савременог човека.

4. ПРИЈЕ ЉЕТА - Хрватска

Дугометражни играни филм

Режија: Данис Тановић

Продукција: Баш Челик

Предложени износ у РСД: 5.875.000

Након смрти оца, Маја, његова ванбрачна ћерка, по први пут одлази у родно место свог оца на острво Брач у намери да добије правду и признање. На острву се сусреће са Ричардом, средовечним британским писцем који пролази кроз животну и стваралачку кризу. Обоје усамљени и емотивно рањиви, започињу љубавну аферу. Проблеми настају када на острво дође Ричардова супруга Моира са њихово троје деце. Новонастала ситуација, натераће Мају, као и Ричарда, да дођу до нових увида у вези са собом и својим животом.

Ауторка сценарија је афирмисана хрватска глумица Ања Матковић која се сада показала и као одлична списатељица, која на непретенциозан, животан и духовит начин прича једну психолошки деликатну причу. Треба свакако напоменути да је део сценаристичког тандема и Никола Купрешанин.

Редитељ филма је оскаровац Данис Тановић, који сваким новим филмом излази из оквира нечега што би било очекивано. Овога пута, инспирацију налази у карактерној љубавној причи са јасним елементима хумора. Далматинско окружење и визуелна интенција редитеља упућују на топао, узбудљив филм. У овој интимној причи, двоје протагониста једно у другом проналазе делић себе за којим жуде, а који им недостаје. Пројекат има потенцијал да донесе освежење у регионалну филмску продукцију, а и фестивалски успех с обзиром на име редитеља и искуство продуцентског тима.

5. ДРУГИ КРУГ - Хрватска

Дугометражни играни филм

Режија: Јосип Лукић

Продукција: Non-Aligned Films

Предложени износ у РСД: 5.875.000

Други Круг је изузетно дирљива и потресна породична драма, у којој аутор храбро иступа са личном причом, која се тиче јасног и директног сучељавања са проблемом душевног здравља које је, сада више него икада, актуелна и акутна тема у региону и свету. У средишту приче је син који тренутно оставља по страни свој живот и уметничке студије у Загребу и враћа се кући, како би се старао о мајци која болује од шизофреног поремећаја и спасао је хоспитализације. Ток приче скреће пажњу на емпатију пре свега у породици, па и шире, од које смо сви неким несретним случајем, анестезирани, и пружа смисао за промену у свакоме од нас, те покреће запитаност над премисом шта значи бити човек у данашњем свету, као и о сензибилности људског бића са свим својим несавршеностима. Бритко написан сценарио и сјајна подела улога, као и лични увид и искуство са самом сржи теме коју третира, посебно издваја овај пројекат. Према мишљењу комисије, предстоји озбиљан рад у стваралачком процесу, чији ће резултат, надамо се, бити награђен на репрезентативним филмским фестивалима и имати особен и богат бископски живот.

6. ЧОВЕК ПРОТИВ ЈАТА - Северна Македонија

Дугометражни играни филм

Режија: Тамара Котевска

Продукција: Филмоскопија - Јорданчо Петковски ПР

Предложени износ у РСД: 5.875.000

Човек против јата је прича о тврдоглавом сељаку Темелку који одбија да прода своје имање кинеској грађевинској компанији која се спрема да преузме целу област и на њој изгради електричне ветрењаче које ће у блиској будућности убити на хиљаде угрожених

врста птица. Сукоб је додатно појачан чињеницом да је Темелков син Васил посредник поменуте кинеске компаније. Ствари се мењају када на Темелково имање пада параглајдер Илајда који почиње да објављује видео блогове о Темелковом животу. Преко ноћи, Темелко постаје тема на интернету. Конфликт унутар породице, убрзо прераста у шири конфликт различитих група које се сукобе на Темелковом имању, свака у служби сопствених интереса.

Пројекат има изразито ангажован став, који је вешто упакован у једну забавну и духовиту причу. На сличан начин као у њеном сјајном документарном филму *Земља меда*, ауторка Тамара Котевска за протагонисту приче бира особу која је на рубу друштва, маргиналац и изгнаник који чини све како би одржао природни поредак ствари у свету који без икаквог промишљања или трунке савести јури ка самоуништењу. Талентовани српски глумац Павле Чемерикић играће једну од најважнијих улога у филму.

Тамара Котевска је са документарним филмом *Земља меда* остварила величанствен успех. Филм је имао двоструку номинацију за награду Оскар, а освојио је небројено много награда на значајним светским фестивалима документарног филма. Пројекат *Човек против јата* развијан је на престижним европским програмима MIDPOINT, FIRST FILMS FIRST и Eastweek. Пројекат је подржан наградом за најбољи сценарио на програмима MIDPOINT и Eastweek. Све то указује на велики потенцијал да *Човек против јата* прерасте у релевантан и значајан фестивалски филм.

7. ПАНК ПОД КОМУНИСТИЧКИМ РЕЖИМОМ - Словенија

Дугометражни документарни филм

Режија: Андреј Кошак

Продукција: Нама филм

Предложени износ у РСД: 3.250.000

Панк под комунистичким режимом је дугометражни документарни филм о словеначкој панк сцени у периоду од краја 70-их до средине 80-их година прошлог века.

Кроз причу о бендовима као што су *Берлински зид*, *Љубљански пси*, *Група 92*, *Булдози*, *Доза*, *Виа Офензива*, *Кузле*, *Шунд*, *Чао пичке*, *О Култ!*, *Индуст Буг* и *Ђеца социализма*, аутори не само да истражују и формирају слику о јединственој музичкој појави и генерацији која стоји иза ње, већ праве и сложену покултурну и друштвено-политичку студију о Југославији у тренутку распада социјалистичких идеала и структура, те круцијалних промена духа времена. Редитељска визија назначена у експликацији као комбинација богате архивске грађе, анимације и филмског, а не телевизијског приступа теми, обећавају значајан, вишеслојан и узбудљив документарни филм.

8. ПОРОДИЧНИ ПОРТРЕТ - Хрватска

Краткометражни анимирани филм

Режија: Леа Видаковић

Продукција: Viberche Productions

Предложени износ у РСД: 2.000.000

Ближи се крај Аустроугарске империје. У Угарској, праšину старе и удобне грађанске резиденције подиже изненадни долазак велике породице иначе мирног и помало досадног Андраша. То није долазак, то је вихор, олуја која ће све помести испред себе. Већ оронула Монархија је очигледно у својим последњим данима, а овај анимирани филм то показује на оригиналан и осебујан начин. Карактери и ликови су живахни, духовити, разнолики. Идеалан материјал за интелигентну анимацију чији карактер показују и примери рада ауторке Лее Видаковић.

9. БУЛЕТА - Хрватска

Краткометражни играни филм
Режија: Ивана Маринић Крагић
Продукција: Set Sail Films
Предложени износ у РСД: 2.000.000

Сценарио за филм *Булета* је инспирисан истинитим догађајима троструког убиства, које се догодило 2020. год. у центру Сплита.

Сама редитељка је Сплићанка и сасвим је разумљива њена потреба да исприча причу из родног града, која је толико потресала како саме мештане, тако и регион.

Сценарио је писан из перспективе локалног, а разматра и глобалне проблеме у савременом свету истражујући пре свега друштвени контекст у ком долази до насиља, као и узрочно-последични низ који му претходи. У том смислу, догађај из црне хронике који је послужио као премиса, вештим драматуршким поступком прераста у ангажовану друштвену драму. Изненађујућа је снага коју прича има, којом ауторка показује да је могуће и у форми кратког играног филма бавити се друштвено ангажованим, уметнички релевантним темама.

Образложења Комисије за остале пријављене пројекте (према редоследу пријављивања на Конкурс):

НИЈЕДАН ГЛАС - Словенија

Дугометражни играни филм
Режија: Естер Ивакич
Продукција: Set Sail Films

У Прекомурју, руралном делу северне Словеније, девојчица Ида живи са својим родитељима и вољеном баком. Брак њених родитеља је у кризи, али оно што заиста потреса девојчицу је болест њене баке – током посете гробљу бака се сруши наизглед мртва. Зачује се тајанствено певање и бака *оживи*. Од тог тренутка, Ида постаје уверена да ће спасити бакин живот ако научи да пева. Идино тврдоглаво веровање да њен глас може променити ток ствари постаје окосница приче која у основи говори о првом, детињем, суочавању са идејом смрти.

Сценарио није у потпуности доследан у праћењу задате визуре детета, па се подлинија радње о нарастајућој тензији између Идиних родитеља, као и разрешење те линије у сценарију третирају као страном телу нарушавајући јединство основне теме (прво суочавање са идејом смрти; Идин однос према бакиној болести и различита тумачења могућег продужетка бакиног живота кроз дечије, наивно, тумачење религије). Мимо тога, филм је, у редитељским визуелним референцама и експликацији, осмишљен превасходно као прича испричана из дечије визуре и можда се, у некој од наредних верзија сценарија, треба држати тог јединства на путу ка оригиналном и доследном филму са важном темом.

ОМУЛ НА КРАЈУ СВЕТА - Пољска

Дугометражни анимирани филм
Режија: Гжегож Вацлавек, Марта Шиманска
Продукција: To Blink Animation

У дубини мора, тајанствено биће из легенде, краде душу малој Кими која се са два брата играла на обали пре него што их је огромни талас однео у дубине...

Омул и његов брат покушавају да врате душу сестре Кими.

Иако је претприча успешно и маштовито базирана на словенским легендама преплићући свет фантастике и важне елементе у психолошком развоју детета

(толеранција, поштовање различитости, узајамна подршка и потрага за сопственим идентитетом), у акционим сегментима и фазама путовања двојице браће преовладава репетиција и чисто механичко савладавање препрека. Отуда утисак већ виђеног и предвидивог. За евентуалну наредну руку развоја пројекта, Комисија саветује мало мање ослањање на чисту механику и репетицију у делу филма који се односи на путовање дечака, као и евентуално разматрање паралелне линије радње за девојчицу која је сада искључиво трпилац радње и повод да се дечаци отисну на пут.

ШАЛША - Хрватска

Дугометражни играни филм

Режија: Дражен Жарковић

Продукција: Biberche Productions

Ватрослав Вранић, двадесет и нешто година, током жарког лета одлази да бере парадајз на острвце Мала Глава у Јадранском мору.

Браће он парадајзе, али то ће му бити најмања брига током тог врелог лета. Уз низ *живописних* карактера који плене својом *оригиналношћу*, Ватрослав ће се наћи усред низа непредвидивих догађаја укључујући и надолazeћу епидемију канибализма!

Метафора већа од живота у овом случају функционише и као критика хрватске средине доведена често до апсурда са призвучима *grand guignol*-а... Иако успешно следи општа места хорор-комедија, сценарио ипак пати од предуге експозиције, а посебно је неуверљив моменат у ком главном јунаку, Ватрославу, бива саопштен прави узрок чудног понашања локалаца (како и зашто Маја баш њега одабере да му покаже зубарске картоне у ординацији). Такође, удруживање основне групе јунака чију борбу са наднаравном пошасту пратимо, требало би пажљивије увести и формирати.

ИЗМЕЂУ РЕВОЛУЦИЈА - Румунија

Дугометражни документарни филм

Режија: Влад Петри

Продукција: Set Sail Films

Филм се бави двама револуцијама – Исламском која је почела 1979. у Ирану и Румунском која је избила десет година касније, а кроз фиктивну причу о пријатељству две младе жене, Иранке и Румунке, које су се упознале на студијама у Букурешту. Докуфиктивни приступ који прати два женска лика и њихове судбине током две револуције, иранске и румунске, централна су тема филма. Њихово познанство започиње током седмдесетих година, за време студија у Букурешту, а завршава се нестанком једне од њих у вихору догађања у Ирану.

Читав филм преплетен је текстовима њихових дописивања пропраћених документарним материјалима из тог периода.

Избор два женска лика кроз која се преплићу већ позната догађања, није за себе довољно да би тема документарног филма, као и њен развој донели нешто ново у разумевању суштине догађаја који су потресли, и још увек потресају ове две земље.

ОСВЕТЉЕН - Северна Македонија

Дугометражни играни филм

Режија: Срђан Јанићијевић

Продукција: Мали Будо

Сценарио Саше Коколанова је инспирисан стварним догађајима. Прича паралелно прати двоје новинара, старијег, на крају своје каријере и младу, амбициозну новинарку на почетку каријере. Свако из свог угла ће покушати да испрати откривање великог политичко-корупцијског скандала у складу са својим моралним начелима. Аутори бирају занимљив концепт две пресликане приче од којих су обе временски и просторно ограничене (поглавито се дешавају у аутомобилу, током возње, у трци са временом и

под притиском рока у ком оба главна јунака морају да делају). Такав приступ је изузетно узбудљив и изазован, али би требало повести рачуна о утиску презасићености и то посебно у другом делу филма у ком је главна јунакиња млада новинарка. У првом делу приче, кроз лик другарице ћерке главног јунака која се случајно нађе у колима главног јунака, уведен је контрапункт у односу на константно напету радњу, док другом делу приче недостаје ова врста валера.

ЧУМА - Бугарска

Дугометражни играни филм

Режија: Иван Владимиров

Продукција: Иронија филм - Ненад Пирнат ПР

Сценарио професора Биолчева говори о времену куге, која је захватила неколико области у Бугарској у 19. веку. Прича о давно прошлом времену, традицији, обичајима и једном, сасвим другачијем погледу на живот, али преко теме епидемије која уноси немир у становништво и сваког од јунака ставља на одређени животни испит. Прича свакако проналази корелације са савременим тренутком. Ипак, копча са савременим искуством као да није довољно наглашена и искоришћена, а управо на тој копчи са савременим искуством једне велике епидемије и важним темама које је то искуство изнедрило, аутори би могли да изграде оригиналнији и мање архаичан наратив. Пројекат је продукционо захтеван и има потенцијал да буде подржан, уз додатни рад на сценарију.

КАО ТОПЛИ СЕПТЕМБАР - Црна Гора

Дугометражни играни филм

Режија: Властимир Судар

Продукција: Медиа Плус

Филм прати младу, талентовану балерину, Марину, која живи у Бару и чија каријера зависи од одласка у иностранство. Драма Марининог могућег одласка, односно дилеме да ли ће оставити свог посвећеног оца, бившег припадника специјалне подводне јединице полицајаца и придружити се мајци која живи у Паризу, одвија се паралелно са трилерском подлинијом радње која Марининог оца, сада повученог од ранијих специјалних акција, изненада поново враћа у посао подводне потраге за минама. Управо тај спој акционе, трилерске линије и драме сепарације нису пронашле заједнички композициони језик у сценарију, а драматуршки свакако треба додатно порадити на Марининој дилеми, као и породичној драми која тапка у месту и, без посебног развоја, доводи до разрешења.

Предата редитељска експликација се односи на пријаву на црногорски фонд и није прилагођена овом конкурсу.

ЧЕТВРТИ КРАЉ - Хрватска

Дугометражни играни филм

Режија: Звонимир Јурић

Продукција: Art & Popcorn

Четврти краљ је прича о адвокату Горком који, радећи за британску грађевинску компанију, добија задатак да на свом родном острву преговара са власницима имања, које је потребно откупити да би се остварио план изградње вила и марине у ували Крижев рат.

У питању је актуелна тема личне савести у времену презрелог капитализма, која одсликава и унутрашња превирања главног јунака, његову дилему и преиспитивања о исправности задатка који му је поверен. У сценарију је пажљиво изграђена суморна атмосфера изолованог острва ван летње сезоне које прати усамљеност и затвореност

главног јунака, али и тешке животне околности његових некадашњих комшија, становника острва.

Пројект је због својих квалитета уврштен у ужи избор. Комисија свакако охрабрује ауторе да се поново пријаве са пројектом.

ОД НОЋИ ДО СВИТАЊА - Турска

Дугометражни играни филм

Режија: Тарик Акташ

Продукција: Spotlight Production

Прича филма *Од ноћи до свитања* смештена је у доба Месопотамије. Жанровски гледано, у питању је арт-хаус фантастика. Пројекат је недовољно развијен у свим аспектима, а лошем утиску сигурно доприноси неквалитетан превод. Много је збуњујућих елемената који говоре о непрофесионално припремљеној конкурсној документацији. С обзиром да је у питању алегоријски свет који насељавају специфични ликови и важе специфична правила, очекивано би било да аутор јасније и прецизније комуницира своју интенцију. Незамисливо је да за један овакав пројекат нису приложене никакве визуелне референце. Комисија је једногласно одлучила да одбије пројекат, који је и у претходном циклусу већ одбијен.

ПОДСТАНАР - Северна Македонија

Дугометражни играни филм

Режија: Марко Ђоковић

Продукција: Mir Media Group

Подстанар је дугометражни играни филм настао према мотивима комада *Владимир Матијажа Жупанчича* и, на камеран начин, развија драму са елементима трилера о подстанару-улезу који мења живот троје младих цимера у изнајмљеном стану.

Намера редитеља и сценаристе да оствари политичку алегорију није спроведена у сценарију, будући да су главни јунаци и развој ситуације у стану крајње изоловани од било каквог друштвеног контекста. Камерни приступ је пре нужност проистекла из позоришног дела него што добија стилско и формално оправдање у филму. Посебно би требало порадити на разрешењу које се одвија механички, без обраћања пажње на логику, дотадашње грађење ликова и чињеницу да стан није изолован од остатка зграде, града и друштва у ком се радња одвија.

КАТАНЕ - Румунија

Дугометражни играни филм

Режија: Ioana Mischie

Продукција: Film Deluxe International

Катане је дугометражни играни филм настао према кратком играном филму исте редитељке и, у духу црне комедије и сатире, бави се становницима удаљеног румунског места који живе од лажних инвалидских примања све док им у посету не дође инспекција.

Кратки филм који је послужио као основа за дугометражни сценарио изузетно је шармантан, духовит и друштвено ангажован, са упечатљивим визуелним стилем и редитељским рукописом. Међутим, у развоју приче за дуги формат није пронађен адекватан драматуршки кључ, па прича постаје редундантна, свдећи се на парафразирање већ уведених мотива, а главни јунаци – становници малог места, нису адекватно развијени како би изнели тако проширену причу. Саветује се подробнији рад на сценарију и рад на тематском и драматуршком продубљивању приче.

ВИДРА - Црна Гора

Дугометражни играни филм

Режија: Срђан Вулетић
Продукција: Баш Челик

Видра је дугометражни играни филм (са елементима анимираног) који комбинује породичну драму и драму о одрастању. Након смрти оца, у атмосфери породичне жалости, 16-огодишња Хана покушава да се избори за свој глас и да се снађе у свом тинејџерском животу у ком се баш тада дешавају преломни тренуци (прво заљубљивање, бежање од куће, вршњачко насиље).

Градећи драму о одрастању, аутори отпочињу и набацују више мотива који третирају теме слободе и самоспознаје у конзервативном друштву, али без наративног фокуса да начете линије радње спроведу и увежу у јединствен ток. Отуда делује да се, у једној причи, одвија више епизода серије које, без пажње за логику разрешења сваке линије радње, а посебно оне која се тиче вршњачког насиља, сасвим немотивисано воде ка усиљено поучном крају. Саветује се додатни рад на сценарију.

ПРОСЛАВА - Хрватска
Дугометражни играни филм
Режија: Бранко Анковић
Продукција: Баш Челик

Сценарио за играни филм *Прослава* има нелинеарну структуру и састоји се од четири приче из живота главног јунака Мије. Радња се одвија у забаченом личком селу пре, у току и непосредно по завршетку Другог светског рата. У питању је пројекат базиран на награђиваном роману Дамира Каракаша и извесно је да прича има својих квалитета. Одређени мотиви на мах асоцирају на величанствени филм *Лакомб Лисјен* великог француског редитеља Луја Мала.

Поменута нелинеарна структура онеобичава наратив, али се не стиче утисак да обогаћује причу у значењском смислу. Управо ту је и највећи проблем пројекта. Сваки нови сегмент започиње нову причу испочетка, па је самим тим тешко пратити развој ликова и односа, као и градити драму и температуру приче. Редитељ доста амбициозно артикулише смисао и поруку свог филма, али га наративна форма у томе оповргава. Приче имају карактер цртица које само дају наговештај ширих дешавања и не показују у правом смислу мотивацију, дилеме или кључне одлуке главног јунака.

ТРАМПЕ - Северна Македонија
Дугометражни играни филм
Режија: Гјорче Ставрски
Продукција: Set Sail Films

Лична прича и бекграунд аутора пројекта, која у центар ставља младог математичара који после изузетно тешких околности, игром случаја (или не), наилази на скитницу и пијанца који се представља као бивши психијатар и одређује даљи ток његове *слободне* игре, упознаје *жену свог живота* и многе друге зачудне ликове који утичу на његове даље кораке. Чини да је сам сценарио могао бити прецизнији, суштаственији и језгровитији у свом изразу, ерго, аутентичнији. Препоручује се ангажовање косценаристе, који ће у заједничком раду са редитељем предметног остварења, да унапреди виталне сегменте приче и заштри кулминационе, како би је учинили још узбудљивијом, али и консеквентнијом.

СЛАТКА ГОРЧИНА ЗРЕЛИХ НАРА - Северна Македонија
Дугометражни играни филм
Режија: Андреј Волкасин
Продукција: Пирамида Филм - Немања Лековић ПР

Храброст, када је у питању тема и концентрисаност на главне женске ликове у причи, даје пројекту велики подстрек, наду и подршку за будуће обиље пројеката који своје средиште базирају на жени и њеном унутрашњем животу, који у једном тренутку превагне над очекиваним и уверзираним спољним. Прича прати традиционалну, средовечну домаћицу која у свој дом прима тајанствену млађу жену, која у њој буди давно заборављена и заробљена осећања којих, до тада, није била свесна. Пратимо њену емотивну борбу, као и страх од осуде и одбачености једног уиграног, на површини савршено уређеног породичног језгра, који је гуши. Испод видљивог, њене улоге у друштву, конзервативне али пожртвоване мајке, жене, ћерке и сестре, сазнајемо да је, у бити, она, уметничког сензибилитета, изгубљена у рутини свакодневнице. Поред примамљивог визуелног идентитета приче, пројекат, у овом тренутку, није изабран за подршку, због значајног броја других пројеката који, зрелијом артикулацијом завређују већу пажњу Комисије. Препорука се односи на даљи рад на сценарију, пожељно укључивање драматурга, који ће причу учинити аутентичнијом, а ликовима дати већу веродостојност.

ЗЕЧЈИ НАСИП - Хрватска
Дугометражни играни филм
Режија: Чејен Чернић Чанак
Продукција: Sense Production

Зечји насип је дугометражни играни филм о љубави двојице момака, Славена и Марка, који, упркос осудама околине и сопственој аутоцензури, обнављају везу у малом хрватском месту које се спрема да дочека поплаву.

Сценарио карактеришу уверљиви и животни јунаци и ситуације, као и вешто спроведен паралелизам између свепрожимајуће напетости у припремама за надолazeћу поплаву и развоја потиснутих емоција између двојице главних јунака. И приступ редитељке који карактерише идеја о превасходно љубавној драми спрам плакатског истицања хомосексуалне природе односа између двојице главних јунака, обећавају универзалност филма. Међутим, недефинисан, отворен и донекле бајковит крај у великој мери нарушавају пажљиво и реалистично, психолошки уверљиво и бескомпромисно грађење јунака и приче до те тачке. Комисија посебно наглашава да је на сличну тему пристигло више пројеката због чега су примат имали стилски и жанровски оригиналнији приступи овој значајној, савременој теми.

ИЗЛАЗАК ИЗ РАЈА - Албанија
Дугометражни играни филм
Режија: Генц Пермети
Продукција: Zillion Film

Футуристичка прича која слуги на ни мало светлу будућност и исход цивилизације, која се у овом тренутку налази у рату између Истока и Запада, и која се још увек опоравља од последица епидемије корона вируса. Ипак, здраворазумски посматрано, било који исход није немогућ. Прослављени аутор из Тиране, Генц Пермети, написао је сценарио о постапокалиптичном свету, 60 година после нуклеарне катастрофе, и у први план ставља два старија човека који памте пређашње устројство универзума, а који сада ратују један против другог, у мизансцену рушевина света који је некад постојао и функционисао. Приказ људске природе и доминације лоших особина код човека које највише долазе до изражаја у грубим, немоћним околностима је сиров и огољен. Метафорички, оно што је остало од старог света, превазиђени концепт тираније треба да нестане. Ипак, постоји нада! Млади штићеници и даље познају игру и протестују против света који је отуђен. Они виде будућност која може да буде светла, и храбро се упућују ка њој. Пројекат у овом тренутку није подржан и од њега се очекује више, како у сценаристичком грађењу приче и ликова, боље спроведеним и значајнијим заплетима,

снажнијим мотивима и животности која, због сведене и огољене сценографије, треба да има евидентнији упут у наратив и дубљу карактеризацију.

БРАЋА - Црна Гора
Дугометражни играни филм
Режија: Бојан Стијовић
Продукција: Ground

Ово је прича о поновном сусрету два брата после много година, у забаченом пределу у Црној Гори, и промењеним односима сваког од браће према животу - старији брат, Нико, прослављени писац из Данске, и млађи брат Машан, чији се живот одвија у постојбини. Њиховом сусрету претходи несрећни случај, у ком Нико убија човека из села, аутомобилом на путу. Сценарио је добро утемељен у карактерима, с прецизно датом филмском сликом новооткривене блискости и неопходне жртве, када је љубав у питању, али није изабран због других пројеката који су за нијансу били упечатљивији, па се даље упућује на поновно конкурисање у следећем року. Савет је да се употпуни визуелни идентитет филма, направи *moodboard* на изабраним локацијама за снимање, како би Комисија стекла бољи увид у одабрани филмски израз и естетику.

ФАНТАЗИ - Словенија
Дугометражни играни филм
Режија: Катарина Решек КУКЛА
Продукција: Sense Production

Охрабрујући и визуелно сликовит приказ откривања женске сексуалности који покреће питања рода и идентитета младих девојака у конзервативном и шовинистичком окружењу. Филм заслужује да буде снимљен, недостаје балканској кинематографији и то не само као подстрек младим женама за ослобођење на начин на који трансродна Фантази отвара видике трима најбољим пријатељима које се носе *мушки* да би изгледале јаче односно из бунта према својим мајкама и ономе што се очекује од њих у устајалим стереотипима средине. Због велике конкуренције, пројекат, иако је ушао у ужи избор, није изабран, па се саветује додатни рад на сценарију у циљу његовог унапређења.

ШИРОКО - ПУСТИЊСКИ ВЕТАР - Мађарска/Мароко
Дугометражни играни филм
Режија: Јасин Марко Мароку
Продукција: Папа филмс

Широко – *пустински ветар* је дугометражни играни филм који комбинује авантуристичку причу и психолошку драму смештену у Мароко 60-их година прошлог века. Главни јунак, Едоардо, пријављује се за мисију проналажења изгубљеног брода и креће на својеврсну одисеју преко Сахаре која га напослетку води ка суочавању са личним демонима.

Иако заснован на атрактивној премиси, сценарио не успева да пронађе адекватну структуру која би изнела разуђену претпричину главног јунака. У теорији замишљен као кортомалтезеовска авантура главног јунака кроз коју се прелама сложен друштвено-историјски контекст постколонијалне Сахаре, сценарио напослетку губи фокус услед неселективног баратања претпричом, те више поетског и дисперзивног него фокусираног драмског развоја главних мотива приче. Саветује се додатни рад на сценарију са посебном пажњом на јаснију структуру и пласирање претприче.

ШКОЛА ХОДАЊА 2 - Хрватска
Дугометражни документарни филм
Режија: Јелена Новаковић

Продукција: Хороптер

Школа ходања 2 је пројекат за документарни филм о животу великана Загребачке школе анимираног филма Боривоја Довниковића. Окосницу структуре чини реконструкција аутобиографских сведочења Боривоја Довниковића која важне моменте његове биографије доводи у везу са његовим најзначајнијим уметничким остварењима. Посебан акценат ставља се на рад на вишеструко награђиваном кратком анимираном филму *Школа ходања* који је његово најпознатије дело.

Из предложене ауторске разраде види се да би филм имао линеарну структуру која би пратила Довниковићев живот од раног детињства па све до краја живота. Тако структурисана прича у својој есенцији нема инхерентан сукоб, па не може имати ни јасно профилисану тему. Стиче се утисак да би мало специфичнији приступ, који је више фокусиран и другачије мотивисан дао шансу пројекту да добије обресе интимнијег и ауторски израженијег филма. Иако то ауторка није назначила у синапсису и тритменту, из сценарија постаје јасно да је и она сама актер приче. Познанство између младе филмске ауторке и ветерана филмске анимације веома је узбудљив и инспиративан драмски *setup* и природно се намеће да би филм могао да буде прича о односу два филмска аутора, једног на почетку, а другог на заласку каријере, о њиховим промишљањима, сумњама, аспирацијама и уметничком сензибилитету. Велика је штета што то није тако, или што прича није осмишљена тако да буде интимни осврт ауторке на њено познанство са великим аниматором.

Из свега приложеног јасно је да је највећи део документарног материјала који чине разговори са Боривојем снимљен. Комисија жали што није добила прилику да види део немонтираног материјала како би директно осетила вибрацију приче и самог аутора који је предмет филма. Чувени Бордо преминуо је у фебруару 2022. у 91. години живота и документарни филм који би за тему имао његов живот и богат уметнички рад је пожељан и важан. Пројекат *Школа ходања 2* има велики потенцијал, али Комисија сматра да у овој фази није довољно ауторски промишљен да би био подржан.

ЂЕЦА МОГ БРАТА - Хрватска
Дугометражни документарни филм
Режија: Миливој Пухловски
Продукција: Нови филм

Сценарио за документарни филм који на духовит начин жели да посредује у зближавању и првом заједничком сусрету тројице браће истог оца, различитих националности, континената и држава, боје коже, језика и вероисповести, погледа на свет. И поред племенитог наума и мотивације члана породице, који намерава да у последњој трећини филма, у којој се тројица браће сусрећу, забележи најинтересантније моменте хватајући визуелно и драмски репрезентативне тренутке, у овој фази пројекат ипак не задовољава критеријуме које би предметни сценарио препоручиле Комисији.

ИЗГУБЉЕНИ СИН - Словенија
Дугометражни играни филм
Режија: Дарко Штанте
Продукција: EED Productions

Сценарио обрађује веома актуелну тему породичног насиља, инспирисан личном драмом. Прича прати Андреја, успешног полицајца, који среће свог брата након 12 година и уплете се у зачарани круг насиља из ког је побегао годинама раније. Жеља да помогне брату га води дубоко у психичку драму из које је тешко извући се. Тема је актуелна и заиста о њој треба говорити, али је даљи рад на сценарију неопходан. Пре свега, треба порадити на мотивацији главног јунака и његовој конзистентности од тренутка када га брат увуче у свој вртлог, а посебан, психолошки уверљивији третман захтевају и споредни женски јунаци који су тренутно пласирани искључиво као трпиоци

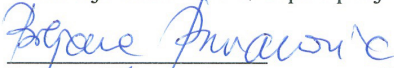
радње, искључени из намераване комплексне драме о кругу породичног насиља. Такође је неопходно пажљивије довести причу до кључног момента суочавања двојице браће са оцем. Уз евентуални додатни рад на сценарију, Комисија свакако охрабрује ауторе да се поново пријаве.

РИБАРЕВА КЋЕР - Румунија
Краткометражни играни филм
Режија: Simona Deaconescu, Paul Negoescu
Продукција: Аудио-видео Баре - Лука Барајевић ПР

Делта Дунава у једном врућем лету је оквир за причу о једанаестогодишњој Мари и њеној првој менструацији. Кад се крв појави, Мара је затечена и преплашена, а њен деда Мирон збуњен. Не остаје него да кроз шикаре, муљ и врућину покуша да одведе Мару до првог насеља...

Мара покушава да се сакрије у свој имагинарни свет (бела соба) кроз који тражи одговор за своје страхове и непознавање своје природе. У питању је леп покушај да се обједини суровост свакодневног живота и *производ* маште као могући излаз из проблема. Ипак остаје осећај недовршености, а упркос одабрањој форми кратког „арт“ филма, поједини мотиви, попут мотива крви, и превише су експлицитни. Такође, остаје недовољно дефинисан уметнички разлог за коришћење више представника у унутрашњем свету главне јунакиње, као и њиховог начина комуникације.

Комисија Филмског центра Србије:

Биљана Првановић, председница Комисије

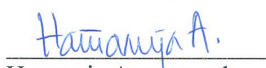
Вук Ршумовић

Кристина Ђуковић

Чедомир Колар

Наталија Аврамовић